

- Ἄγαλλέσθω τὰ δρυμοῦ Ξύλα σύμπαντα ἱερὸν ἠγέρθη κέρασ θεόφροσι
 ἀγιασθείσης τῆς φύσεωσ αὐτῶν, 170 τῆσ κεφαλῆσ τῶν ἀπάντων ὁ σταυρὸσ,
 165 ὕφ' οὐπερ ἐξ ἀρχῆσ ἐν ᾧ ἁμαρτωλῶν
 ἐφυτεύθη Χριστοῦ νοουμένων συνθλῶνται
 τανυθέντοσ ἐν Ξύλῳ· τὰ κέρατα πάντα·
 δι' οὗ νῦν ὑψουμένου δι' οὗ νῦν ὑψουμένου
 προσκυνούμεν αὐτὸν προσκυνούμεν αὐτὸν
 καὶ μεγαλύνομεν. καὶ μεγαλύνομεν.

κατ' ἄλλον εἰρμόν.

- 175 Ὁ διὰ βρώσεωσ τοῦ Ξύλου | τῷ γένει προσγενόμενοσ θάνατοσ
 διὰ σταυροῦ κατήρηται σήμερον·
 τῆσ γὰρ προμήτοροσ ἡ παγγενῆσ | κατὰρα διαλέλυται
 τῷ βλαστῷ τῆσ ἀγνῆσ θεομήτοροσ,
 ἦν πᾶσαι αἱ δυνάμεισ | τῶν οὐρανῶν μεγαλύνουσιν.
- 180 Μῆ τὴν πικρίαν τὴν τοῦ Ξύλου | ἕασασ ἀναιρέσιμον, κύριε,
 διὰ σταυροῦ τελείωσ ἐξήλειψασ·
 ὄθεν καὶ Ξύλον ἔλυσε ποτὲ | πικρίαν ὑδάτων Μερράσ,
 προτυποῦν τοῦ σταυροῦ τὴν ἐνέργειαν,
 ἦν πᾶσαι αἱ δυνάμεισ | τῶν οὐρανῶν μεγαλύνουσιν.
- 185 Ἀδιαλείπτωσ βαπτομένουσ | τῷ Ζόφῳ τοῦ προπάτοροσ, κύριε,
 διὰ σταυροῦ ἀνύψωσασ σήμερον·
 ὡσ γὰρ τῆ πλάνῃ ἄγαν ἀκρατῶσ | ἡ φύσισ προκατηνέχθη,
 παγκλήρωσ ἡμᾶσ πάλιν ἀνῶρθωσ
 τὸ φῶσ τὸ τοῦ σταυροῦ σου, | ὄν οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν.
- 190 Ἴνα τὸν τύπον ἀποδείξῃσ | τῷ κόσμῳ προσκυνούμενον, κύριε,
 τὸν τοῦ σταυροῦ ἐν πᾶσιν ὡσ ἔνδοξον,
 ἐν οὐρανῷ ἐμόρφωσασ φωτὶ | ἀπλέτῳ ἠγαϊσμένον,
 βασιλεῖ πανοπλίαν ἀήττητον,
 ἦν πᾶσαι αἱ δυνάμεισ | τῶν οὐρανῶν μεγαλύνουσιν.

Π

Κανῶν εἰσ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν (Δεκ. 25).

Ἡ ἀκροστιχίς· «Χριστὸσ βροτωθεὶσ ἦν ὅπερ θεὸσ μένη.»

ψδὴ α'.

ἦχοσ α'.

Χριστὸσ γεννᾶται· δοξάζατε·

Χριστὸσ ἐπὶ γῆσ· ὑψώθητε·

Χριστὸσ ἐξ οὐρανῶν· ἀπαντήσατε·

ἄσατε τῷ κυρίῳ | πᾶσα ἡ γῆ

164 ἀγαλλέσθω A — 175 acrostichidis legibus docemur octavi carminis ultimam stropham, si alterum carmen novum cantetur, resacendam esse. — 180 πικρίαν τοῦ A — 182 Μερράσ A — 192 οὐρανοῖσ A — 194 διὸ σε αἱ δυνάμεισ . . . μεγαλύνομεν A, quod certe μεγαλύνουσι scribendum fuit.

5 καὶ ἐν εὐφροσύνῃ | ἀνυμνήσατε, λαοί,
ὅτι δεδόξασται.

Ῥεύσαντα ἐκ παραβάσεως
θεοῦ τὸν κατ' εἰκόνα γενόμενον,
ὄλον τῆς φθορᾶς ὑπάρξαντα,
10 κρείττονος ἐπταϊκότα | θείας ζωῆς
αὐθις ἀναπλάττει | ὁ σοφὸς δημιουργός,
ὅτι δεδόξασται.

Ἰδῶν ὁ κτίστης ὀλλύμενον
τὸν ἄνθρωπον, χερσὶν ὃν ἐποίησε,
15 κλίνας οὐρανοῦς κατέρχεται·
τοῦτον δὲ ἐκ παρθένου | θείας ἀγνῆς
ὄλον ὀσιούται | ἀληθεῖα· καρκωθείς,
ὅτι δεδόξασται.

Σοφία, λόγος καὶ δύναμις,
20 υἱὸς ὢν τοῦ πατρὸς καὶ ἀπαύγασμα,
Χριστὸς ὁ θεὸς δυνάμει λαθῶν,
ὄσας ὑπερκοσμίους, | ὄσας ἐν γῆ,
καὶ ἐνανθρωπήσας | ἀνεκτίχαστο ἡμᾶς,
ὅτι δεδόξασται.

ψδὴ γ'.

25 Τῷ πρὸ τῶν αἰῶνων
ἐκ πατρὸς γεννηθέντι | ἀρρεούτως υἱῷ
καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ παρθένου
καρκωθέντι ἀσπόρως
Χριστῷ τῷ θεῷ | βοήσωμεν·
30 Ὁ ἀνυψώσας τὸ κέρασ ἡμῶν
ἅγιος εἶ, κύριε.

Ὁ τῆς ἐπιπνοίας
μετασχῶν τῆς ἀμείνω | Ἀδὰμ χοϊκὸς
καὶ πρὸς φθορὰν κατολισθήσας
35 γυναικεῖα ἀπάτη
Χριστῷ γυναικὸς | βοᾷ ἐξ ὀρῶν·
Ὁ δι' ἐμὲ κατ' ἐμὲ γεγονῶς
ἅγιος εἶ, κύριε.

Σύμμορφος πηλίνης,
40 εὐτελοῦς διαρτίας, | Χριστὲ, γεγονῶς
καὶ μετοχή· καρκὸς τῆς χείρω
μεταδοῦς θείας φύτλης,
βροτὸς πεφυκῶς | καὶ μείνας θεὸς
καὶ ἀνυψώσας τὸ κέρασ ἡμῶν,
45 ἅγιος εἶ, κύριε.

Βηθλεὲμ εὐφραίνου,
ἡγεμόνων Ἰουδα | βασιλεία·
τὸν Ἰσραὴλ γὰρ ὁ ποιμαίνων,
Χερουβιμ ὁ ἐπ' ὤμων,
50 ἐκ σοῦ προελθῶν | Χριστὸς ἐμφανῶς
καὶ ἀνυψώσας τὸ κέρασ ἡμῶν,
πάντων ἐβασίλευσεν.

ψδὴ δ'.

Ῥάβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαὶ
καὶ ἄνθος ἐξ αὐτῆς, Χριστὲ,
55 ἐκ τῆς παρθένου ἐνεβλάστησας·
ἐξ ὄρου ὁ αἰνετὸς | κατασκίου δαδέος
ἦλθες καρκωθείς ἐξ ἀπειράνδρου
ὁ ἄυλος καὶ θεός·
δόξα τῇ δυνάμει σου, κύριε.

60 Ὅν πάλαι προεῖπεν Ἰακῶβ
ἐθνῶν ἀπεκδοχὴν, Χριστὲ,
φυλῆς Ἰουδα ἐξανέτειλας
καὶ δυνάμιν Δαμασκοῦ,
Σαμαρείας κκύλά τε
ἦλθες προνομεύσων, πλάνην τρέπων
65 εἰς πίστιν θεοτερπῆ·
δόξα τῇ δυνάμει σου, κύριε.

Τοῦ μάντεως πάλαι Βαλαὰμ
τῶν λόγων μυητὰς σοφοῦς
ἀστεροσκοποῦς χαρὰς ἐπλησας,
70 ἀστήρ ἐκ τοῦ Ἰακῶβ
ἀνατείλας, δέσποτα·
ἐθνῶν ἀπαρχὴν εἰσαγομένουσ

Codd. ACV — v. 9 ὑπάρχοντα CV — 23 ἐνανθρωπήσει C — 26 γεννηθέντι ἐκ πατρὸς A — 33 χοϊκῶς C — 35 Genes. III. — 36 Χριστὸν . . . ἐξορῶν Barth. — 46 Mich. V 2 — 47 βασιλείου C — 53 Jos. XI — 56 Prec. Abac. 3 — 60 Genes. XLIX 8—10 — 63 Jes. VIII 4 — 64 εἶλε προσνομεύσας C — 65 θεοπρεπῆ Dan. — 67 Numer. XXIV. Matth. II. — 70 ἀνατείλας χαριτή C

ἐδέξω δὲ προφανῶς·
 δόξα τῇ δυνάμει σου, κύριε.
 Ὡς πόκω γαστρὶ παρθενικῇ
 75 κατέβης ὑέτος, Χριστέ,
 καὶ ὡς σταγόνες ἐν γῆ στάζουσαι·
 Αἰθίοπες καὶ Θαρσεῖς
 καὶ Ἀράβων νησοί τε,
 Καβὰ, Μήδων, πάσης γῆς κρατοῦντες
 προσέπεσον σοι, σωτήρ·
 80 δόξα τῇ δυνάμει σου, κύριε.

ψδὴ ε'.

Θεὸς ὦν εἰρήνης, πατὴρ οἰκτιρμῶν,
 τῆς μεγάλης βουλῆς σου τὸν ἄγγελον 110
 εἰρήνην παρεχόμενον
 ἀπέστειλας ἡμῖν·
 ὄθεν θεογνωσίας
 πρὸς φῶς ὀδηγηθέντες,
 85 ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες
 δοξολογοῦμέν σε, φιλόανθρωπε.

Ἐν δούλοις τῷ Καίσαρος δόγματι
 ἀπεγράφης πιθήσας καὶ δούλους ἡμᾶς
 ἐχθροῦ καὶ ἀμαρτίας
 ἠλευθέρωσας, Χριστέ.
 90 ὄλον τὸ καθ' ἡμᾶς δὲ
 πτωχεύσας καὶ χοϊκὸν
 ἐξ αὐτῆς ἐνώσειωσ
 καὶ κοινωνίας ἐθεούργησας.

Ἰδοὺ ἡ παρθένος, ὡς πάλαι φησὶν,
 ἐν γαστρὶ συλλαβοῦσα ἐκύησεν
 95 θεὸν ἐνανθρωπήσαντα
 καὶ μένει παρθένος·
 δι' ἧς καταλλαγέντες | θεῷ οἱ ἀμαρτωλοὶ
 θεοτόκον κυρίως
 οὖσαν ἐν πίστει ἀνυμνήσωμεν.

ψδὴ σ'.

Σπλάγγων Ἰωνᾶν | ἔμβρυον ἀπήμεσεν
 100 ἐνάλιος θῆρ, | οἶον ἐδέξατο·
 τῇ παρθένῳ δὲ
 ἐνοικίησας ὁ λόγος καὶ σάρκα λαβῶν
 διελήλυθε φυλάξας ἀδιάφθορον·
 ἦς γὰρ οὐχ ὑπέστη ρεύσειωσ
 105 τὴν τεκοῦσαν κατέσχευ ἀπήμαντον.

Ἦλθε σαρκωθεὶς | Χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν,
 γαστρὸς δὲν πατῆρ
 πρὸ Ἑωσφόρου γεννᾶ·
 τὰς ἡνίας δὲ

ὁ κρατῶν τῶν ἀχράντων δυνάμειω
 110 ἐν φάτνῃ τῶν ἀλόγων ἀνακλίνεται,
 βράκει σπαργανούται, λύει δὲ
 πολυπλόκουσ σειρὰσ παραπτύσειω.

Νέον ἐξ Ἀδάμ | παιδίον φυράματος
 ἐτέχθη υἱὸς | καὶ πιστοῖσ δέδοται·
 115 τοῦ δὲ μέλλοντος
 οὗτός ἐστιν αἰῶνος πατῆρ καὶ ἄρχων
 καὶ καλεῖται τῆς μεγάλης βουλῆς
 ἄγγελος·
 οὗτος ἰχυρὸς θεὸς ἐστὶ
 καὶ κρατῶν ἐξουσία τῆς κτίσειω.

ψδὴ ζ'.

120 Οἱ παῖδες εὐσεβεία
 συντραφέντες, δυσσεβοῦσ προετάγ-
 καταφρονήσαντες [ματος
 πυρὸς ἀπειλῆν οὐκ ἐπτοήθησαν,
 ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς φλογὸς ἐστῶτες
 ἔψαλλον·
 125 ὁ τῶν πατέρων θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ποιμένες ἀγραυλοῦντες
 ἐκπλαγοῦσ φωτοφανείασ ἔτυχον·

73 δῶρά σοι δεκτὰ προσκομίζοντασ Barth. — 74 Judic. VI. — 75 Χριστὸς C — 77 Psalm LXXI. LXXXVI. — 79 προσέπεσαν AC — σοι Χριστέ V — 81 Jes. IX 6. — 87 Luc. II — 89 ἠλευθέρωσας ἡμᾶς C — 92 ἐθεούργησαν C — 92 Jos. VII 14 — 96 καταπλαγέντεσ C — 103 προελήλυθε V — 107 Psalm CIX 3 — 110 ἀνακέκλιται A — 119 ἐξουσίαν A — 120 in prima, tertia et quarta strophā huius septimae odae post undecimam strophae syllabam numeros interpretunxit Barth.; idem paulo post vocabula αὐτοῦσ, θεῷ, Χριστὸν in tribus extremis strophis praecedenti versui adiecit. — 126 Luc. II 8—15.

δόξα κυρίου γάρ
αὐτοὺς περιέλαμψε καὶ ἄγγελος,
130 ἀνυμνήσατε, βοῶν, ὅτι ἐτέχθη
Χριστός·

ὁ τῶν πατέρων θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἐξαίφνης σὺν τῷ λόγῳ
τοῦ ἀγγέλου οὐρανῶν στρατεύματα,
δόξα, ἐκραύγαζον,
135 θεῷ ἐν ὑψίστοις, ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία Χριστὸς
ἐλαμψεν·

ὁ τῶν πατέρων θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ῥῆμα τί τοῦτο; εἶπον
οἱ ποιμένες, διελθόντες ἴδωμεν
140 τὸ γεγονός θεῖον,
Χριστόν· Βηθλεὲμ καταλαβόντες δὲ
σὺν [τῇ] τεκούσῃ προσεκύνουν ἀνα-
μέλποντες·

ὁ τῶν πατέρων θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

ψδὴ η'.

Θαύματος ὑπερφουοῦς ἡ δροσοβόλος
145 ἔξεικόνισε κάμινος τρόπον·
οὐ γὰρ οὐδὲ ἐδέξατο φλέγει νέους,
ὡς οὐδὲ πῦρ
τῆς θεότητος παρθένου ἦν ὑπέδω
νηδύν·

διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν·
150 εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν κύριον
καὶ ὑπερυψούτω
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἐλκει Βαβυλῶνος ἡ θυγάτηρ παῖδας
δορικτήτους Δαυῖδ ἐκ Ciών αὐτῆ·
δωροφόρους πέμπει δὲ μάγους παῖδας,
155 τὴν τοῦ Δαυῖδ
θεοδόχον θυγατέρα λιτανεύοντας·

διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν·
εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν κύριον
καὶ ὑπερυψούτω
160 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὅργανα παρέκλινε τὸ πένθος ψδῆς·
οὐ γὰρ ἤδον ἐν νόθοις οἱ παῖδες Ciών·
Βαβυλῶνος λύει δὲ πλάνην πᾶσαν
καὶ μουσικῶν
165 ἁρμονίαν Βηθλεὲμ ἔξανατείλας Χρι-
στὸς·

διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν·
εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν κύριον
καὶ ὑπερυψούτω
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Σκύλα Βαβυλῶν τῆς βασιλίδος Ciών
170 καὶ δορικτήτον ὄλβον ἐδέξατο·
θησαυροὺς Χριστὸς ἐν Ciών δὲ ταύτης
καὶ βασιλεῖς
σὺν ἀστέρι ὀδηγῶ ἀστροπολοῦντας
ἔλκει·

διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν·
175 εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν κύριον
καὶ ὑπερυψούτω
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ψδὴ θ'.

Μυστήριον Ξένον | ὀρώκαὶ παράδοξον!
οὐραγὸν τὸ σπήλαιον, θρόνον χερου-
βικόν

τὴν παρθένον, τὴν φάτην χωρίον,
180 ἐν ψ̄ ἀνεκλίθη ὁ ἀχῶρητος
Χριστὸς ὁ θεός,
ὄν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνωμεν.

Ἐξαισίον δρόμον | ὀρώντες οἱ μάγοι
ἀσυνήθους νέου ἀστέρος ἀρτιφανοῦς
οὐρανοῦ ὑπερλάμποντος,

132 Luc. II 13—14. — 142 τῇ uncinis inclusimus, quia una syllaba versus abundat. — 144 ὑπερφουός C — 145 τρόπον A cum schol., CV: τύπον Barth. — 146 φλέγειν V — 148 παρθένον V — 149. 157 ἀναμέλπομεν V — 153 ἐν αὐτῇ schol. cod. A Dan. — 165 Χριστὸς V — 169 Paralip. XXXVI — 171 ἐκ ciών V — 173 ἐν ἀστέρι Dan. — 183 ἀρτιφανοῦς C — 184 οὐρανοῦ ὑπερλάμποντος A

185 Χριστὸν βασιλέα ἐτεκμήραντο
ἐν γῆ γεννηθέντα
Βηθλεὲμ εἰς σπηλαιάν ἡμῶν.

Νηγεγὲς, μάγων | λεγόντων, παιδίον
ἄναξ, οὐ ἄστηρ ἐφάνη, ποῦ ἔστιν;
εἰς γὰρ
ἐκείνου προσκύνησιν ἤκομεν,
190 μανεῖς ὁ Ἡρώδης ἐταράττετο,

Χριστὸν ἀνελεῖν
ὁ θεομάχος φρουαττόμενος.

Ἐκρίβωσε χρόνον | Ἡρώδης ἄστερος,
οὐ ταῖς ἡγεσίαις οἱ μάγοι ἐν Βηθλεὲμ
προσκυνοῦσι Χριστὸν σὺν δούροις·
195 ὕψ' οὐ πρὸς πατρίδα ὀδηγοῦμενοι
δεινὸν παιδοκτόνον
ἐγκατέλιπον παιζόμενον.

(III)

Κανὼν εἰς τὰ Θεοφάνεια (Ἰαν. 6).

Ἡ ἀκροστιχίς:

«Βάπτισμα ρύσις γηγενῶν ἀμαρτάδος.»

ἦχος β'.

ψδὴ α'.

Βυθοῦ ἀνεκάλυψεν πυθμένα
καὶ διὰ Σηρᾶς οἰκείους ἔλκει,
ἐν αὐτῷ κατακαλύψας ἀντιπάλους
ὁ κραταιὸς ἐν πολέμοις κύριος·
5 ὅτι δεδόξασται.

Ἄδὰμ τὸν φθαρέντα ἀναπλάττει
ρείθροισ Ἰορδάνου καὶ δρακόντων
κεφαλὰς ἐμφωλευόντων διαθλάττει
ὁ σαρκωθεὶς ἐκ παρθένου κύριος·
10 ὅτι δεδόξασται·

Πυρὶ τῆς θεότητος αὐτῷ
σάρκα ὕλικὴν ἠμφιεσμένον
Ἰορδάνου περιβάλλεται τὸ νᾶμα
ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων κύριος·
15 ὅτι δεδόξασται.

Τὸν ρύπον ὁ σμήχων τῶν ἀνθρώπων
τούτοις καθαρθεὶς ἐν Ἰορδάνῃ,
οἷς θελήσας ὤμοιώθη, ὃ ἦν μείνας,
τοὺς ἐν τῷ σκότει φωτίζει κύριος·
20 ὅτι δεδόξασται.

ψδὴ γ'.

Ἰσχὺν ὁ διδοὺς
τοῖς βασιλευσιν ἡμῶν κύριος
καὶ κέρας χριστῶν αὐτοῦ ὑψῶν
παρθένου ἀποτίκτεται,
25 μολεῖ δὲ πρὸς τὸ βάπτισμα·
διὸ πιστοὶ βοήσωμεν·
οὐκ ἔστιν ἅγιος | ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν
καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος | πλήν σου, κύριε.

Στειρεύουσα πρὶν
30 ἡ τεκνουμένη δεινῶς σήμερον
εὐφραίνου, Χριστοῦ ἐκκλησία·
δι' ὕδατος καὶ πνεύματος
υἱοὶ σοὶ γὰρ γεγέννηνται
οἱ πίστει ἀνακράζοντες·
35 οὐκ ἔστιν ἅγιος | ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν
καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος | πλήν σου, κύριε,

Μεγάλῃ φωνῇ
ἐν τῇ ἐρήμῳ βοᾷ πρόδρομος·
Χριστοῦ ἐτοιμάσατε ὁδοὺς
40 καὶ τρίβους τοῦ θεοῦ ἡμῶν

191 Χριστῷ Α — 192 Matth. II 16 — 196 ἐγκατέλειπον Dan.

Codd. AV — 6 Matth. VI. Marc. I. Luc. III. Ioann. I. — 9 ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων
in secunda, ὁ σαρκωθεὶς ἐκ παρθένου in tertia strophā exhibit Barth. — 16 σμήχων ex
σμήχων corr. A — 19 τῷ om. Barth. — φωτίζων A — 21 Reg. I 2. — 23 χρυστῶν V —
26 αὐτῷ πιστοὶ A — 30 τεκνωμένη AV Barth. — 31 ἡ ἐκκλησία Barth. — 33 γὰρ σοὶ
Barth. — 34 et 42 οἱ AV: ἐν Barth. — 38 ὁ πρόδρομος V — 39 ὁδὸν V

ANTHOLOGIA GRAECA
CARMINUM CHRISTIANORUM

ADORNAVERUNT

W. CHRIST ET M. PARANIKAS.

LIPSIAE,
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXXI.